

УДК 657.1
JEL M20, M41

Царук Василь

к.е.н., доцент кафедри обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна
E-mail: oepz@tneu.edu.ua

СУТНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ: ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ

Анотація

Вступ. Дослідження присвячене сутності корпоративного управління в Україні.

Результати. Обґрунтовано актуальність проведення досліджень в напрямі уточнення сутності корпоративного управління. Розглянуто підходи вітчизняних дослідників до розуміння сутності поняття "корпорація". Обґрунтовано доцільність використання поняття "корпоративні структури", як аналога зарубіжного поняття "корпорація". Виділено можливі варіанти розуміння об'єкта корпоративного управління. Запропоновано авторський підхід до розуміння об'єкта корпоративного управління.

Висновки. Визначено корпоративне управління як сукупність взаємовідносин, які мають бути побудовані таким чином, щоб були досягнені основні цілі самої корпоративної структури з урахуванням балансу інтересів з її стейкхолдерами. Виділено основні характеристики системи корпоративного управління та корпоративного менеджменту. Обґрунтовано взаємозв'язок між системою корпоративного управління та системою корпоративного менеджменту. Наведено перспективи удосконалення обліково-аналітичного забезпечення системи корпоративного управління з урахуванням особливостей розвитку вітчизняного корпоративного сектору.

Ключові слова: корпоративне управління, система корпоративного управління, система корпоративного менеджменту, система обліку і аналізу.

Вступ.

Корпоратизація економіки України стала основною причиною необхідності пошуку інструментів та механізмів (контракти, організаційний дизайн, нормативне регулювання) формування системи відносин і взаємодії учасників корпоративної структури та захисту інтересів різних груп стейкхолдерів, які пов'язані з її діяльністю. В міжнародній практиці така система отримала назву корпоративного управління (corporate governance), в основі якої покладено змістовні особливості поняття "корпоративна структура", зокрема, наявність відокремленості прав власності від прав управління корпоративною структурою внаслідок того, що її власність розподілена між значною кількістю стейкхолдерів.

У порівнянні з країнами з розвинутою ринковою економікою, де поняття "корпорація" має чіткі межі та критерії визначення, в Україні відсутній його аналог, внаслідок чого не зовсім зрозумілим є перелік суб'єктів, на яких має бути запроваджена система корпоративного управління. Як відмічають окремі вітчизняні дослідники, використовуване у вітчизняному законодавстві поняття корпорації істотно відрізняється від подібного поняття, що використовується в інших країнах світу. Зокрема, в країнах англо-саксонської системи права поняття "корпорація" прирівнюється до поняття "юридична особа", на яке також накладається обмеження щодо відповідності притаманним ознакам, які визначаються законодавством таких країн. В результаті, проф. В.І. Павлов та О.А. Мишко констатують, що на жаль зараз існує ще мало систематизованих економічних досліджень стосовно питання, які форми підприємницьких об'єднань можна віднести до корпорації [9, с. 47], що обґрунтовує необхідність проведення досліджень в даному напрямі, незважаючи на появу деяких наукових праць вітчизняних авторів, що з'явилися в останні роки.

Водночас, з позиції досліджуваної проблематики більш актуальним питанням є не обґрунтування сутності поняття "корпорація" та пошук його аналогів виходячи з існуючого стану

розвитку вітчизняного законодавства, а встановлення об'єктів корпоративного управління, зокрема, визначення тих видів підприємств, як можуть бути віднесені до корпоративних структур, між учасниками яких виникають специфічні корпоративні відносини.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій.

Питання сутності корпоративного управління в своїх працях розглядали А.В. Бухвалов, І.П. Васильчук, В.А. Євтушевський, Ю.С. Занько, В.В. Коваль, М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, О.А. Мишко, В.І. Павлов, О.І. Пилипенко, І.М. Посохов, І.М. Тихонова, К.С. Шапошников, І.В. Яцкевич та ін.

Мета.

Основним завданням статті є розуміння сутності корпоративного управління, визначення відмінностей між системами корпоративного управління та корпоративного менеджменту.

Результати.

Згідно п. 3. ст. 120 Господарського кодексу корпорацією в Україні визнається договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації [3]. Відповідно, корпорацією вважається лише один з видів об'єднань підприємств – корпоративне, а не конкретний суб'єкт господарювання, що є подібним до підприємницьких корпорацій (правова форма організації підприємницької діяльності), які виділяються в інших країнах світу. Як наслідок, значна кількість вітчизняних дослідників-економістів (І.П. Васильчук [2, с. 207], О.І. Пилипенко [10, с. 367], В.І. Павлов, О.А. Мишко [9, с. 47], І.М. Посохов [11, с. 10]), йдучи всупереч нормам національного законодавства, розглядають поняття “корпорація” як синонім поняття “акціонерне товариство” або “підприємство акціонерного типу”. Дещо іншої точки зору щодо розуміння сутності корпорації згідно чинного законодавства дотримуються дослідники в сфері юриспруденції (В.М. Савінова [13, с. 25]), включаючи до складу корпорацій окрім акціонерних товариств також і окремі види господарських товариств (товариства з обмеженою та з додатковою відповідальністю).

Таким чином, якщо розглядати корпоративне управління лише щодо поняття “корпорація”, яке визначено в п. 3. ст. 120 Господарського кодексу України, то це не відповідатиме існуючій світовій загальноприйнятій практиці щодо реалізації корпоративного управління. Тому об'єктом застосування корпоративного управління не можуть розглядатися лише корпоративні господарські об'єднання підприємств, оскільки поза межами залишаються як корпоративні підприємства, так й інші види об'єднань.

З іншого боку, в ст. 1 Закону України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” у визначенні корпоративного управління зазначається, що “це система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства ...” [5], тобто наголошується саме на тому, що таким об'єктом застосування є господарські товариства, до складу яких згідно ст. 80 Господарського кодексу України відносяться: акціонерні товариства; товариства з обмеженою відповідальністю; товариства з додатковою відповідальністю; повні товариства; командитні товариства [3]. При цьому, не у всіх з перелічених господарських товариств відбувається розподіл прав і обов'язків між органами його управління та власниками, що унеможливує використання ними системи корпоративного управління. До того ж, згідно такої позиції, яка підтримується Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, на яку покладено обов'язки щодо розробки і впровадження методологічного забезпечення та розвитку принципів корпоративного управління в Україні [7], дана система не стосується різних видів об'єднань підприємств.

Вже безпосередньо на офіційній сторінці Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку зазначається, що розбудова корпоративного управління в Україні здійснюється відповідно до

Закону України “Про акціонерні товариства”, а також інших нормативно-правових, методичних рекомендацій та документів у цій сфері, прийнятих Комісією [7], що свідчить про те, що представники даної структури розглядають визначальним об’єктом корпоративного управління саме акціонерні товариства.

Ряд вітчизняних дослідників (Г.Ю. Штерн [14, с. 20], В.А. Євтушевський [4, с. 16], М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько [8, с. 13]) до об’єктів корпоративного управління відносять акціонерні товариства, а також ті види господарських товариств, у яких суб’єкти, яким належить дане товариство, відокремлені від управління ним. Окремі дослідники, наприклад, А.В. Бухвалов, взагалі дотримуються ще більш ліберального підходу, наголошуючи, що корпоративне управління стосується влади в організації будь-якої правової форми, а не тільки власне в корпорації, яка ототожнюється з відкритим акціонерним товариством [1, с. 81]. Однак, такий підхід також передбачає поширення корпоративного управління на суб’єктів, здійснення якого на них є неможливим, наприклад, на приватному підприємстві.

З метою усунення термінологічної плутанини щодо використання поняття “корпорація” внаслідок невідповідності його трактування із цим поняттям в Україні та в інших країнах світу, запропоновано для позначення об’єкта корпоративного управління використовувати поняття “корпоративні структури”. Узагальнені можливі варіанти і авторські пропозиції щодо змістовного наповнення поняття “корпоративні структури” наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Можливі варіанти щодо розуміння об’єкта корпоративного управління

Варіанти змістовного наповнення поняття “корпоративні структури”				
I	II	III	IV	V
Корпорації	Господарські товариства	Окремі види господарських товариств та об’єднань підприємств	Господарські товариства та об’єднання підприємства	Всі види підприємств та їх об’єднань

Проаналізувавши існуючі варіанти щодо можливості визначення об’єкта корпоративного управління (табл. 1), тобто наповнення поняття “корпоративні структури”, встановлено необхідність віднесення до його складу окремих видів господарських товариств та об’єднань підприємств, які відповідають набору критеріїв щодо здійснення корпоративного управління. До складу таких критеріїв можна віднести наступні:

1. Розподіл прав власності та прав управління корпоративною структурою. Цей критерій є одним із визначальних при віднесенні підприємств до корпорацій в зарубіжних країнах, внаслідок чого в окремих випадках відбувається відхилення інтересів суб’єктів управління корпорацією від її власників, для усунення яких необхідним є запровадження дієвої системи корпоративного управління, яка б дозволила сформулювати набір правил та процедур регулювання корпоративних відносин. Виходячи з даного критерію окремі види господарських товариств та об’єднань підприємств не можуть бути включені до складу корпоративних структур, наприклад, приватні підприємства, повні та командитні товариства, асоціації, консорціуми. Вищенаведений критерій закладено у визначення поняття “корпоративне управління”, що наводиться у вітчизняному законодавстві [5], а також в “Принципах корпоративного управління” [12, с. 9], прийнятих організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) (2015 р.), що є одним із найбільш поширених інструментів уніфікації корпоративного управління в світі.

2. Можливість застосування традиційних інструментів корпоративного управління. Виходячи з того, що поняття “корпоративне управління” має зарубіжне походження, при його застосуванні на вітчизняних підприємствах слід враховувати можливість впровадження на них тих інструментів корпоративного управління, які на сьогодні ефективно використовуються в практиці корпорацій в різних країнах світу. Неможливість їх застосування через певні особливості тієї чи іншої організаційно-правової форми управління підприємством або їх об’єднанням слід також вважати однією із причин неможливості їх включення до складу корпоративних структур.

Наприклад, для тих господарських товариств, які не відносяться до акціонерних, неможливим є зменшення опортуністичної поведінки менеджменту за рахунок виплати їм премій акціями корпорації, які виникають в результаті здійснення їх додаткової емісії.

Загальну структуру запропонованого підходу до визначення об'єкту корпоративного управління наведено на рис. 1.

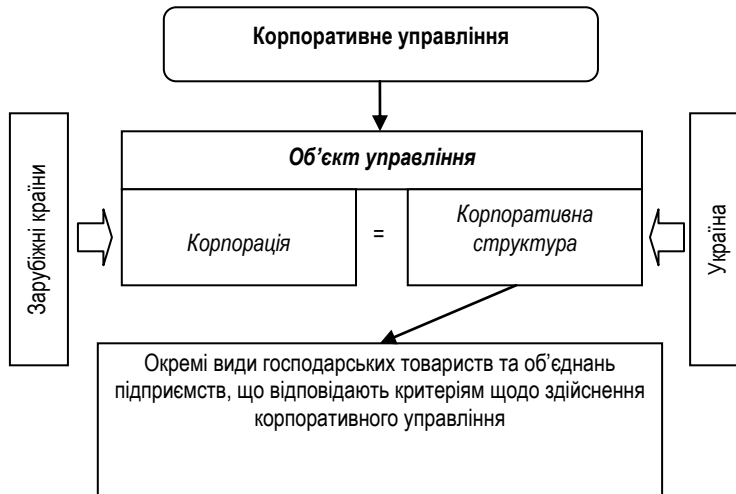

Рис. 1. Запропоноване розуміння об'єкта корпоративного управління

Запропонований підхід (рис. 1), що передбачає виділення поняття “корпоративні структури”, як вітчизняного аналога зарубіжного поняття “корпорація”, враховує еволюційний розвиток даної форми організації підприємницької діяльності, оскільки передбачає включення до його складу як господарських товариств, так і їх об'єднань. Як відзначають з цього приводу В.В. Коваль, І.М. Тихонова, К.С. Шапошников, І.В. Яцкевич [6, с. 14], на сьогодні можна виділити прості форми об'єднання у вигляді самостійних відособлених організацій – монокорпорації, та групові форми об'єднання – полікорпорації, які є наступним етапом розвитку простих форм і для яких є характерним використання договірних або майнових інструментів координації корпоративних відносин.

Важливе значення з позиції удосконалення обліково-аналітичного забезпечення корпоративного управління є розуміння сутності останнього, оскільки від його визначення залежать обсяги задач та напрями подальшого удосконалення бухгалтерського обліку та економічного аналізу. І якщо раніше поняття “корпоративне управління” було дещо розмитим і асоціювалось з найбільш оптимальними практиками організації діяльності корпоративних структур, то починаючи з кінця ХХ-го століття воно більш глибоко вбудувалось у внутрішньокорпоративну свідомість, і означає відповідність кращим стандартам (принципам, кодексам) налагодження корпоративних відносин, що базуються на підзвітності, справедливості, прозорості та незалежності.

Враховуючи всезростаючу актуальність даного питання, що підтверджується існуванням величезної кількості публікацій з даної проблематики в Україні та за кордоном, а також перманентною появою корпоративних скандалів в різних країнах світу (наприклад, “Enron” (2001 р.), “WorldCom” (2002 р.), “Siemens” (2004 р.), “Volkswagen” (2005 та 2015 р.), “Deutsche Bank” (2006 р.), “Olympus” (2010 р.), “Banco Espírito Santo” (2014 р.), “Facebook” (2018 р.) тощо), та в Україні (наприклад, Агрохолдинг “Мрія” (2014 р.), Міжнародний аеропорт “Бориспіль” (2017 р.) тощо), існує значна кількість підходів як до трактування, так і до розуміння сутності корпоративного управління.

Їх існування обґрунтовується як відсутністю серед вчених єдиного розуміння сутності поняття “корпорація” в економічній та інших видах наук, так і достатньою новизною використання поняття “корпоративне управління” у вітчизняній практиці. Таким чином, існування різноманітних трактувань поняття “корпорація” є одним із джерел виникнення альтернативних підходів до розуміння сутності корпоративного управління.

В той же час, незважаючи на поліваріантність поглядів дослідників щодо сутності корпоративного управління, на сьогодні визначення даного поняття наведено як у вітчизняному законодавстві, яким керується у своїх діях Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, а також наводиться в “Принципах корпоративного управління”, прийнятих організацією економічного співробітництва та розвитку (2015 р.), що є результатом тривалого пошуку найкращих практик корпоративного управління в світі. На офіційному сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку зазначається, що акціонерні товариства в Україні можуть формувати систему корпоративного управління відповідно до загальноприйнятих в світі Принципів корпоративного управління ОЕСР [7]. Це дозволяє констатувати, що вітчизняні корпоративні структури можуть сформувати власну систему корпоративного управління виходячи з двох підходів до його розуміння – вітчизняного та принципів ОЕСР.

Так, згідно вітчизняного підходу корпоративне управління – це система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов’язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління товариством [5]. Згідно “Принципів корпоративного управління” ОЕСР під корпоративним управлінням розуміється система взаємовідносин між менеджментом компанії, її радою директорів, її акціонерами та іншими заінтересованими особами. Корпоративне управління також визначає структуру, за допомогою якої встановлюються цілі компанії, а також способи досягнення цих цілей і моніторинг результатів діяльності [12, с. 9]. Спільним у двох наведених визначеннях є те, що корпоративне управління розглядається не в його класичному розумінні як певний набір засобів та інструментів впливу на певний об’єкт, що дозволить досягти поставленої перед ним мети, а як система взаємовідносин між суб’єктами, які займаються керівництвом і управлінням корпоративного утворення, та іншими заінтересованими в його діяльності стейкхолдерами. Таким чином, корпоративне управління (corporate governance) – це не сукупність засобів впливу на господарську діяльність корпоративної структури, а сукупність взаємовідносин, які мають бути побудовані таким чином, щоб були досягнені основні цілі самої корпоративної структури з урахуванням балансу інтересів з її стейкхолдерами.

Проведений аналіз поглядів вітчизняних дослідників щодо сутності корпоративного управління дозволяє констатувати, що досить часто дане поняття асоціюють з поняттям корпоративного менеджменту (О.М. Брадул, В.І. Павлов та О.А. Мишко, О.І. Пилипенко, І.Л. Сазонець, М.М. Шкільняк), тобто з системою управління корпоративними структурами, розглядаючи його у вузькому та у широкому розумінні. Хоча вже в самій назві поняття, а також враховуючи наведені вище визначення, використовується термін “governance”, що означає контролювання дій групи на користь цілого, і який на нашу думку більш доцільно перекладати як керівництво або регулювання діяльності корпорації, що відрізняється від традиційного управління. Тому систему корпоративного управління не слід плутати з системою управління корпоративною структурою, яке є досить неосязним поняттям, а розробка системи обліково-аналітичного забезпечення якої, враховуючи обсяги діяльності корпоративної структури, фактично означає удосконалення всієї методології бухгалтерського обліку та економічного аналізу.

Якщо ХХ-те століття можна назвати ерою розвитку корпоративного менеджменту, то глобальні проблеми початку ХХІ-го століття (невизначеність економічного середовища, нематеріальні чинники економічного зростання, сталий розвиток, соціальна відповідальність тощо) на перший план почали висувати необхідність вирішення проблем корпоративного управління. Тому для корпоративних структур в умовах сьогодення більш важливим є не те, як вони

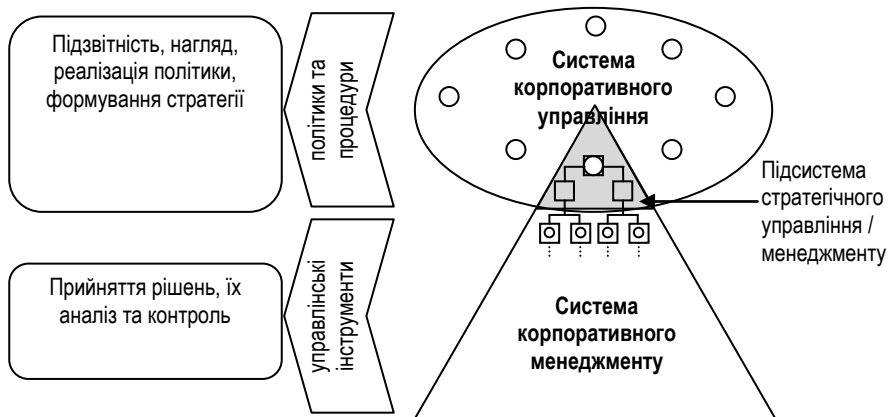
управляються, а яким чином у них налагоджене корпоративне управління.

Основні відмінності між системою корпоративного управління та корпоративного менеджменту можна визначити на основі аналізу їх визначальних характеристик (табл. 2).

Таблиця 2. Основні характеристики системи корпоративного управління та корпоративного менеджменту

Характеристики	Система корпоративного управління	Система корпоративного менеджменту
Користувачка орієнтація	Зовнішні користувачі	Внутрішні користувачі
Суб'єкт	Корпоративні органи управління (Рада директорів, Спостережна рада тощо)	Менеджмент підприємства
Об'єкт	Корпоративні відносини, система корпоративного менеджменту	Господарська діяльність корпоративної структури
Основні учасники	Члени ради директорів, менеджмент, стейкхолдери	Менеджери різних рівнів, працівники
Цільове спрямування	Стратегічні цілі	Оперативні, тактичні та стратегічні цілі
Вплив середовища на систему	Відкрита	Закрита
Показники ефективності	Забезпечення балансу інтересів між основними учасниками	Максимізація вартості та прибутку

На сьогодні вченими пропонується значна кількість варіантів взаємодії системи корпоративного управління та корпоративного менеджменту, наявність яких обґрунтовується існуванням різних моделей корпоративного управління (інсайдерська, аутсайдерська). Взаємозв'язок між даними системами можна представити наступним чином (рис. 2).

Примітка:

- – члени ради директорів;
- – менеджери вищого рівня;
- ◻ – менеджери нижчих рівнів.

Рис. 2. Взаємозв'язок між системами корпоративного управління та корпоративного менеджменту

Таким чином, система корпоративного управління відрізняється від системи корпоративного менеджменту тим, що якщо остання стосується забезпечення ефективної поточної діяльності корпоративної структури шляхом використання різних видів управлінських інструментів, то

корпоративне управління зосереджено на її подальшому розвитку, що досягається шляхом реалізації політик та процедур щодо обмеження або спрямування діяльності різних суб'єктів, що мають забезпечити досягнення балансу інтересів між основними учасниками корпоративної структури. Якщо використання управлінських інструментів спрямоване на підвищення ефективності господарської діяльності корпоративної структури шляхом підвищення значень показників щодо скорочення витрат та збільшення доходів, то політики та процедури корпоративного управління застосовуються для усунення існуючих та потенційних конфліктів інтересів між всіма учасниками корпоративної структури та іншими стейкхолдерами, а також для мінімізації можливості здійснення шахрайських дій. Зазвичай, політики та процедури корпоративного управління стосуються таких сфер, як фінансова діяльність, укладання контрактів, діяльність бухгалтерської служби та служби внутрішнього аудиту, дивідендна політика тощо.

Дані системи не є ієрархічно підпорядкованими одна відносно одної, а мають різних суб'єктів та об'єкти, однак є взаємодіючими в частині управлінської компоненти корпоративної структури та щодо реалізації її стратегічних цілей. За допомогою підсистеми стратегічного управління здійснюється оцінка відповідності між обраною корпоративною структурою стратегією та інтересами власників й інших заінтересованих стейкхолдерів, представлених в раді директорів, оцінка ефективності управлінської та господарської діяльності.

Висновки та перспективи.

На основі аналізу особливостей вітчизняного корпоративного законодавства та з метою усунення суперечностей в поглядах дослідників стосовно розуміння сутності поняття “корпорація” обґрунтовано доцільність використання поняття “корпоративні структури”, до складу якого включаються окремі види господарських товариств та об'єднань підприємств, які відповідають набору критеріїв щодо здійснення корпоративного управління (розподіл прав власності та прав управління корпоративною структурою; можливість застосування традиційних інструментів корпоративного управління). Враховуючи існуючу поліваріантність підходів дослідників до розуміння сутності корпоративного управління, обґрунтовано визначати його як сукупність взаємовідносин, які мають бути побудовані таким чином, щоб були досягнені основні цілі самої корпоративної структури з урахуванням балансу інтересів з її стейкхолдерами.

Перспективним напрямом подальших досліджень є розвиток обліково-аналітичного забезпечення системи корпоративного управління в напрямі мінімізації опортуністичної поведінки її суб'єктів та створення необхідних передумов для підвищення ефективності її функціонування.

Список використаних джерел:

1. Бухвалов А.В. Корпоративное управление как объект научных исследований. Российский журнал менеджмента. 2005. Том 3, № 3. С. 81-96.
2. Васильчук І.П. Сутність та ознаки корпорацій: теоретичний аспект. *Наукові записки [Національного університету “Острозька академія”]. Економіка*. 2013. Вип. 23. С. 205-209.
3. Господарський кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2003. Редакція від 10.11.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління. Київ : Знання- Прес, 2002. 317 с.
5. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні”. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 51, ст.292. Редакція от 11.10.2013 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/448/96-%D0%B2%D1%80/ed20131011/find/sp:max15?text=%CA%EE%F0%EF%EE%F0%E0%F2%E8%E2%ED%E5+%F3%EF%F0%E0%E2%EB%B3%ED%ED%FF>
6. Коваль В.В., Тихонова І.М., Шапошников К.С., Яцкевич І.В. Корпоративне управління бізнес-структурами: теорія креакратії, розвиток мереж та концепт самоорганізації підприємництва. Одеса : БМВ, 2013. 272 с.
7. Корпоративне управління. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/corporate-governance/>.
8. Мальська М. П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління: теорія та практика. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 360 с.

9. Павлов В.І., Мишко О.А. Корпоративне управління в акціонерних товариствах. Луцьк : Надстир'я, Рівне НУВГП, 2006. 180 с.
10. Пилипенко О.І. Фінансові ресурси корпорацій: поняття та класифікація. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2008. Випуск 3(12). С. 367-380.
11. Посохов І.М. Дослідження категорії корпорація і сутності корпорації. Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2012. № 16. С. 3-12.
12. Принципы корпоративного управления G20/ОЭСР. Paris: OECD Publishing, 2016. 72 с.
13. Савінова В.М. Проблемні питання використання терміна «корпорація» в господарському праві України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки*. 2015. Випуск 2. Том 2. С. 23-27.
14. Штерн. Г.Ю. Корпоративне управління: навч. посібник для студентів спеціальності 8.050201 Менеджмент організацій". Харків : ХНАМГ, 2009. 278 с.

Статтю отримано: 02.09.2018 / Рецензування 11.10.2018 / Прийнято до друку: 22.11.2018

Vasyl Tsaruk

PhD in Economics, Assoc. Professor,
Ternopil National Economic University
Ternopil, Ukraine
E-mail: oepz@tneu.edu.ua

THE ESSENCE OF CORPORATE GOVERNANCE: ACCOUNTING ASPECTS

Abstract

Introduction. The urgency of conducting researches in the direction of clarification of the essence of corporate management has been grounded.

Results. The approaches of domestic researchers to understanding the essence of the concept "corporation" have been considered. The expediency of using the notion of "corporate structure" as an analogue of the foreign concept "corporation" has been grounded. Possible options for understanding the object of corporate governance have been allocated. The author's approach to the understanding of the object of corporate governance has been suggested.

Discussion. The corporate governance is defined as a set of relationships, which must be constructed in such a way that the main goals of the corporate structure itself are achieved, taking into account the balance of interests with its stakeholders. The main characteristics of the corporate governance and corporate management system have been highlighted. The relationship between the corporate governance system and the corporate management system has been grounded. The prospects of improving the accounting and analytical support of the corporate governance system with regard to the peculiarities of the development of the domestic corporate sector have been presented.

Keywords: corporate governance, corporate governance system, corporate management system, accounting and analysis system.

References

1. Bukhvalov, A.V. (2005). Korporatyvnoye upravlenye kak obekt nauchnykh yssledovaniy. *Rosyyskiy zhurnal menedzhmenta*, 3 (3), 81-96.
2. Vasylychuk, I.P. (2013). Sutnist ta oznaky korporatsii: teoretychnyi aspekt. *Naukovi zapysky [Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Ekonomika*, 23, 205-209.
3. Hospodarskyi kodeks Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2003. Redaktsiia vid 10.11.2018 r. Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Levtushevskiy, V.A. (2002). *Osnovy korporatyvnoho upravlinnia*. Kyiv : Znannia- Pres.
5. Zakon Ukrainy "Pro derzhavne rehuliuвання rynku tsinnykh paperiv v Ukraini". Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 1996, N 51, st.292. Redaktsiia ot 11.10.2013 r. Retrived from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/448/96-%D0%B2%D1%80/ed20131011/find/sp:max15?text=%CA%EE%F0%EF%EE%F0%E0%F2%E8%E2%ED%E5+%F3%EF%F0%E0%E2%EB%B3%ED%ED%FF>
6. Koval, V.V., Tykhonova, I.M., Shaposhnykov, K.S., & Yatskevych, I.V. (2013). *Korporatyvne upravlinnia biznes-strukturamy: teoriia kreakratii, rozvytok merezh ta kontsept samoorhanizatsii pidpriumnytstva*. Odesa: VMV

-
7. Korporatyvne upravlinnia. Retrived from <https://www.nssmc.gov.ua/corporate-governance/>
 8. Malska, M. P., Mandiuk, N.L., & Zanko, Yu.S. (2012). *Korporatyvne upravlinnia: teoriia ta praktyka*. Kyiv : Tsentr uchbovoi literatury.
 9. Pavlov, V.I., & Myshko, O.A. (2006). *Korporatyvne upravlinnia v aktsionernykh tovarystvakh*. Lutsk : Nadstyria, Rivne : NUVHP.
 10. Pylypenko, O.I. (2008). Finansovi resursy korporatsii: poniattia ta klasyfikatsiia. Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu. *Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats*, 3(12), 367-380.
 11. Posokhov, I.M. (2012). Doslidzhennia katehorii korporatsiia i sutnosti korporatsii. *Visnyk Nats. tekhn. un-tu "KhPI" : zb. nauk. pr. Temat. vyp. : Tekhnichniy prohres ta efektyvnist vyrobnytstva*, 16, 3-12.
 12. *Pryntsypu korporatyvnoho upravleniia G20/OЭСР (2016)*. Paris : OECD Publishing.
 13. Savinova, V.M. (2015). Problemni pytannia vykorystannia termina «korporatsiia» v hospodarskomu pravi Ukrainy *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriia Yurydychni nauky*, 2 (2), 23-27.
 14. Shtern, H.Iu. (2009). *Korporatyvne upravlinnia*. Kharkiv : KhNAMH.

Received: 09.08.2018 / Review 09.28.2018 / Accepted 11.22.2018

